

G A Z E T A

Wielkiego

Xięstwa

P O Z N A Ń S K I E G O .

Nakładem Drukarni Nadwornej *W. Dekera i Spółki*. — Redaktor: *A. Wannowski*.

N° 136.

W Sobotę dnia 14. Czerwca.

1845.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina. — Podróż naszego Króla do prowincyi zachodnich monarchii, ma, jak wiadomo, przedewszystkiem ten cel, aby nędzę panującą w rozmaitych okolicach rozpoznać i wynaleść sposoby zapobieżenia lub wstrzymania jej. Nasz monarcha nie poprzestaje na usługach biórokracyi i na piśmiennych zaręczeniach; chce sam głębiej wniknąć w stosunki swych krain i nie może się dać uwieść, jak rossyjska Katarzyna, spędzonymi chłopami i szybko wybudowanemi wsiami. Potrafi on słusznie osądzić tak środki władz miejscowych jako też położenie ludu. Nikt tego zaprzeczyć nie może, iż w okolicach niskich i płaszczynach władze miejscowe usiłowały uczynić ile mogły. Na Mazurach, skoro rozpoznano stan niedostatku około początku Marca, natychmiast na mocy postanowienia królewskiej regencyi gumbińskiej, odbyła się narada radców ziemskich z powiatów Goldappskiego, Oleckiego, Helkskiego i Johanniburskiego w Margrabowie, której skutkiem było postanowienie, ażeby natychmiast następujące zapasy zboża zakupić i rozdać: dla powiatu Goldappskiego 9100 szef. żyta, 2610 szef. jęczmienia, 2000 szefli grochu, 13,700 szefli owsa; — dla ptu Oleckiego: 12,000 szefli żyta, 4000 szefli jęczmienia, 2300 szefli grochu, 12,000 szefli owsa; — dla ptu Helkskiego 4000 szefli żyta,

2800 szefli jęczmienia, 3700 szefli grochu, 16,000 szefli owsa; — dla ptu Johanniburskiego 8000 szefli żyta, 3000 szefli jęczmienia, 3000 szefli grochu, 12,000 szefli owsa, ogółem 113,210 szefli zboża. Miano zamiar dla bliższości i dla nader wielkich zapasów znajdujących się tamże, sprowadzić to zboże z Polski i Rossyi, radzca zatem regencyjny Laudin dostał od regencyi upoważnienie, owe zapasy sprowadzić jak najprędzej. Tymczasem wywozu zboża z Polski zakazano, trzeba więc było zakupić je w Rossyi, poczęści w stronach bardzo odległych. Do tego jeszcze spekulanci podwyższyli znacznie cenę zboża, a komissarz regencyjny musiał, po wylączeniu kosztów transportu i innych, znaczną jeszcze zapłacić cenę. Dalej transport przedstawiał najrozmaitsze trudności; zboże musiało przechodzić przez dwie granice, rossyjską i polsko pruską i miało być jako towar przechodzący plombowane i mieć przy sobie przystawkę rossyjską. Tylko przez grzecznosc gubernatora cywilnego w Suwałkach, barona Tyckel, udało się komissarzowi królewskiemu uprzatnąć owe trudności, poczem dowozy jak najprędzej każdemu z potrzebujących powiatów przesłano przez ruskie komory Losnoi i Ossowiek i przez polskie komory w Filipowie, Lipówkach, Boguszynie i Wicencie o ile tylko okoliczności dozwalały; ledwo połowę naturalnie trudności, które zwykli czynić niżsi urzędnicy rossyjscy, można było

usunąć. Tak widzimy, jak z różnych stron nieszono pomoc przygnębionym okolicom; przytomność Króla będzie zapewne pobudką do nowych usiłowań, nie można albowiem zaprzeczyć, że mimo wszelkich usilności, wiele jednakże do skutecznego pozostaje, gdyż nęda doszła do najwyższego stopnia.

Katolicy protestowi, nowa sekta, która między katolikami niemieckimi powstała, chcieli dnia 8. Czerwca odbyć swe pierwsze osobne nabożeństwo.

Z Berlina, dnia 2. Czerwca.

(Gaz. Kolońska.) — Królowa Wiktorya nie zwiedzi Berlina, ponieważ (jak powiadają) nie chce się narażać na konieczność zwiedzenia oraz Hanoweru; process familijny z Królem Hanowerskim o dyamenty nie jest jeszcze rozstrzygnięty. Celem jej podróży głównym jest Koburg, może wszelako aż do Drezna zjedzie, aby dworowi saskiemu oddać wizytę. Zjazd z królem pruskim nastąpi nad Renem, zapewne na zamku Stolzenfels. Z tego powodu spodziewają się z pewnością dłuższego N. Pana na zamku rzeszonym pobytu. Pogłoska o podróży króla do Kopenhagi utrzymuje się ciągle, ale z pewnością twierdzimy, że wycieczka ta żadnej styczności z polityką mieć nie będzie. Zamiarem N. Pana jest tylko zabawa i rozzerwanie się. Król duński bardzo przyjemnym gospodarzem, nie mniej głębokim znawcą i genialnym wielbicielem sztuk pięknych. Przedmiot rozmowy na tém się więc ograniczy i zapewne bardziej się zajmować będą apostołami i innemi arcydzielami Thorwaldsena, aniżeli kwestyą o cła na sundzie albo o successyę w księstwach. Przy sposobności cła za sundzie wspominamy, że znany o rzeczy tej artykuł w gazecie Powszecchniej pruskiej Rosyę bardzo obraził, tak dalece, że nawet w oddzielnej nocie gabinet Petersburski nieukońtentowanie swoje w tej mierze objawić raczył. Zład wynika jasno, jakiego postępowania w pytaniu tém na przyszłość wyglądać możemy. Dania w tej kwestyi najlepszego ma sprzymierzeńca nad Newą i wszelkie układy z gabinetem Duńskim w ostatniej instancyi odnosić się muszą do gabinetu petersburskiego. — Temi dniami wyjdzie tu dzieło o cła na Sundzie podobno z pióra Dr. Scherer, który po powrocie swoim z Anglii i Francyi jest współpracownikiem gazety Spenera.

Z dnia 4. Czerwca.

(Gazeta kolońska). I tutejsze gazety zamieszczają obecnie różne artykuły i publiczne zapytania o wydalenię Panów Itzstein i

Hecker, nalegając na rząd o udzielenie powodów, które go do tak uderzającego kroku skłoniły — jakoż szczerze życzyć należy, żeby władza nasza swoje w tej mierze milczenie nareszcie przerwać raczyła. Wydalenie owo nie spotkało bowiem znanych zagorzalców, lecz mężów w całych Niemczech szanownych, których nazwisko wszędzie z czcią wspominają; warto więc istotnie usmierzyć, albo raczej ulagodzić uczucia boleści, wywołane przez takie znieważenie deputowanych sprzymierzonego kraju. Wszelkie pogłoski, że paszporta tych Panów nie były w porządku, że do Królewca jechać chcieli, że korespondencya i mowy jakieś w podejrzenie ich wprawiły i t. d. są niezawodnie zmyślone i płonne; równie przypuścić nie można, żeby to, co osoby spotkało, w istocie przeciw zasadzie było wymierzonym, którą owi mężowie w swoim życiu zastępują. Insynuacyą takową bezwarunkowo odrzucamy, bo konstytucya Badeńska jest prawnie uznaną a walka opozycyi tém samym usprawiedliwiona. Tylko powód osoby bezpośrednio dotykający mógł to sprawić, że starzec 70letni, chcący przyjaciela odwiedzić i dziecko tegoż do chrztu trzymać, bez wszelkich korowodów z kraju wydalonym został. — Przewidzieć można z pewnością, że Edgar Bauer, którego tak niespodzianie do więzienia wtrącono, wolności swęj nie odzyska, dopóki swęj kilkoletniej kary nie odsiedzi. Pan Bauer w skutek swego pierwszego processu w drugiej instancyi prawomocnie na 3½ lat na uwięzienie w fortecy skazany został a w skutek dwóch następnych processów zapadł wyrok skazujący go na 4 lata do twierdzy, jeżeli więc skrócenie albo złagodzenie jakie nie nastąpi, przesiedzi on 7½ lat w więzieniu. Ucieczką uniknąć kary nigdy nie było jego zamiarem; owszem podobne wnioski przyjaciół swoich dawniej już z stałością umysłu odrzucał, oświadczając, że dla własnej sprawy cierpieć chce. — Słychać, że process kryminalny przeciw Schlöfelowi wytoczono nie na fundamencie udziału w spisku komunistów, lecz z tej przyczyny, ponieważ o nim miał wiadomość. Ze obrońca jego, radzca Gräbe z Wrocławia, skargę wniósł przeciw referendaryuszowi Stüber, który w sprawie tej znaną odegrał rolę, jest niezawodną, ale wniosek o ukaranie Stübera zapewne żadnych nie wyda skutków, bo — jakkolwiek nadużycja zasły — służy jednak politycy prawo zasięgania wiadomości o istnieniu niebezpiecznych towarzystw. — Obecnie też stróże nocni otrzymać mieli helmy. Wnioski i rysunki helmów dla stróżów nocnych prze-

dłożono przed kilku dniami zgromadzeniu reprezentantów miasta: szanowne to zgromadzenie propozycji wszelako nieprzyjęło, a to 1) ponieważ pensya stróżów nocnych nie wystarcza na sprawienie podobnych helmów i 2) ponieważ w helmach takowych wygodnie spać nie można.

Z nad Renu, d. 6. Czerw. Jużemy się do tego przyzwyczaili, że Powszechna gazeta pruska mruczy i krzywi się na wszystko, co się tylko aby trochę wolnomyślném wydaje, co świadczy o prawdziwym postępie i w istocie jest dobrém lub praktycznym. Można to gderanie wybaczyć berlińskiemu dziennikowi, jest on bez najmniejszego wpływu i nikt najmniejszej nie przypisuje wartości ani jego rozumowaniu, ani temu co u korespondentów swoich obstaluje. Jesliśmy też wyjątkowo o nim wspomnieli, chcieliśmy tylko pokazać, co on mówi o instytucjach, które dla kilku milionów oświeconych Niemców, — zwłaszcza dla Nadreńczyków, — są drogie i szacowne. Berliński nasz dziennik chwali bowiem i wynosi w jednym z swoich feuilletonów książkę jakiegoś oldenbursko birkenfeldskiego urzędnika, L. H. Fischera pod tytułem: Bieda i skarga ludu niemieckiego. Jest dzieło to pisane w duchu absolutyzmu i pozyskało sobie już przez to współzucie pruskiej gazety powszechniej. Pan Fischer mówi: »Z wolności ludu, samowiedzy ludu, wartości ludu, prawach ludu, w tém znaczeniu, w jakim nasze młode Niemcy używają właściwym językiem swoim tych wyrazów, nie sobie nie robię; lecz tym więcej z dobra ludu, zadowolenia ludu, wychowania ludu, szczęścia ludu.« Wybornie, możnaby mu jednakże radzić, aby dowiódł jasno, czem i jakimi są właśnie owe młode Niemcy i co mamy przez to rozumieć. Tak jak powszechna gazeta pruska zdanie owe postawiła, zdaje ono się być czczym tylko frazesem i to jeszcze frazesem czczego absolutyzmu.« Lecz to tylko mimochodem. Pocisk wymierzono właściwie przeciw naszym publicznym i sprzysięgłym sądom i przeciw ich mniemanym lub istotnym błędom; z widocznem zaś ukontentowaniem przytacza rzeczony dziennik następujący z dziełka tego wyjątek: »Chociaż tedy te przywary tak jasno przed rozumem ludzkim stawają, tak się jednak wielka liczba ludzi zapuściła w owe sądownictwo publiczne i sprzysięgłe, że rozum już nikt słuchać nie chce. Stało się to już politycznym artykułem wiary, o którego fałszu nikt niechce się dać przekonać. Wielka liczba

osób wpływ mających krzyczy, jak niegdyś w czasie krucyat: Bóg chce! tak teraz: lud chce! a jednak nie brak na ludziach bezstronnych, którzy z jak najdzielniejszymi powodami występują zwycięzko przeciw tej marniej wierze.« Autor wspomniawszy szczególnie i godne uwagi zdanie adwokata Fölix, który dawniej był przy jednym z sądów nadreńskich później zaś we Francyi, powiada dalej: »Teraz wystąpił prawnik jakiś (Geib w Zurychu) nauczyciel niezawisły przy uniwersytecie, do tego w Rzeczypospolitej, przytem z urodzenia nadreńczyk i obeznany dokładnie z francuzkiem sądownictwem, który niemniej całkiem potępia owe mniemane zalety sądów publicznych i sprzysięgłych. Dziennikarze nie o tém, ile możności nie wspominają, a rzemieślnicy nie czytają żadnych pism naukowych.« — My tylko kilka pytań panu Fischerowi i gazecie powszechniej pruskiej zadamy. Zkądże to pochodzi, iż wszystkie te państwa i kraje, które mają sądy publiczne i sprzysięgłych, uważają je za palladium, którego pod żadnym warunkiem utracić niechcą. Gdzież przyczyna, że takie kraje nigdy nie tęsknią do spokoju waszych trybunałów i do stosów waszych akt i piśmideł? Czemuz jeszcze nigdy w tych krajach nie powstało życzenie zamiany publiczności na wiasną tajemność, gdy tymczasem przeciwne przypadki po sto razy się wydarzają? Naturalnie pan Fischer i pruska gazeta powszechna cieszą się tą myślą, że są głosem wołającym na puszczy, popierają albowiem to zdanie: »powinien rząd chronić się najprzód od tego przesądu, jakoby tak nazwana klasa oświecona była ludem.« A więc zapewne pismo z nad Sprei uważa nieoświecone klasy za lud w naszym państwie intelligencji.

Z Hirschberga, dnia 30. Maja.

Gazeta Szląska pisze: Sprawa Schlöfela w naszych stronach ciągle najwyższy obudza udział. Właśnie dochodzi nas wiadomość, że teraz też przeciw zasłużonemu nauczycielowi Wander process kryminalny na podstawie §. 151. — Powszechnego prawa krajowego z powodu zachęcenia do nieukontentowania i wyszydzania praw krajowych wytoczony być ma. — Tuszymy sobie, że wypadek będzie dlań pomyślnym. — Gazeta Wrocławska dodaje: »Oskarzenie polega na rękopiśmie mowy, mianej na zgromadzeniu obywatelskiem przez pana Wander. Wysłuchano już kilku świadków.«

Wiadomości zagraniczne.

Francya.

Z Paryża, dnia 6. Czerwca.

Monitor zawiera następujące oświadczenie: »Kilka dzienników umieściło z gazet angielskich text konwencyi, zawartej w Londynie dn. 29. Maja między rządem N. Króla a N. Królową Wielkiej Brytanii w celu przytłumienia handlu Murzynami. Dopóki pełnomocnicy obydwu rządów ratyfikacyi tej konwencyi nie wymieniają, rząd Króla nie może się wdawać w objaśnienia dokumentu, który jeszcze urzędowo ogłoszonym nie został. Jednakże upoważnieni już jesteśmy do zapewnienia publiczności, że w względzie brzmienia niektórych artykułów tego układu popełniły dzienniki nasze kilka znacznych błędów. Zdają one się np. sądzić, że układy z r. 1831. i 1833. zawieszono nowym układem na czas jego trwania, odzyszczą znowu swoją moc po upływie tego czasu. Utrzymywały także, iż 8my artykuł tejże konwencyi sankcyonuje nowość w prawie morskiem francuzkiem w względzie ważnego punktu, który przed kilku laty był przedmiotem sporów pomiędzy rządem angielskim a rządem Stanów Zjednoczonych. Obadwa twierdzenia są bezzasadne. Konwencye z r. 1831. i 1833. zawieszono artykułem 10tym nowego układu mogą być przywrócone tylko za poprzednim porozumieniem się i wspólnem zezwoleniem obydwu rządów; bez tego zezwolenia tracą po upływie 10. lat moc swoją; wynika to bezpośrednio z textu tego artykułu. Co się tyczy 8go artykułu, okaże się po ogłoszeniu należących do tego instrukcyi, że ten reguluje tylko zasady prawa ludów, zgodne z ciągłym zwyczajem naszej marynarki i prawodawstwa, i w tej samej formie, w tych samych wyrazach ułożonym jest, jak urzędowe dokumenta Rządu Stanów Zjednoczonych. Zresztą, wszystkie te punkta wyjaśnione będą, skoro text konwencyi i instrukcyje izbom przelożone zostaną.

Pan Guizot przepędzi całe lato w pobliskiem Passy.

Anglia.

Z Londynu, dnia 6. Czerwca.

Księżstwo Nemours onegdaj po południu z Boulogne przez Folkstone przybyli tu i wysiedli w palacu Buckingham; celem podróży ich, być obecnym na wielkim balu, który Królowa w rzeczonym palacu dzisiaj daje.

Izba Wyższa na onegdajszym posiedzeniu po długich rozprawach nad drugim odczytaniem bilu Maynootskiego głosowała i takowe

większością 226 głosów przeciw 69 (większością 157 głosów) przyjęła; wszelkie poprawki przypadły. W głosowaniu tém wszyscy Parowie państwa udział mieli, ponieważ nieobecni przez zastępców głosy swoje oddawali.

Wiadomości przywiezione do Marsylii przez ostatnią pocztę z Bombaju aż do d. 1. Marca i z Chin nie są ważne. Bombai Times podaje one w sposób następujący: Wypadki w Pendzhabie jacydnymi są, które za niejaka uwagę zasługują. Goolaub Singh wojsku obiecał był 50,000 funt. czł. nagrody, oszukał je wszelako, zabiwszy deputowanych onego i kazawszy pieniądze znowu w skarbie złożyć; następnie uderzył na armię zemsta palającą, pobił ją z swemi stronnikami, ale nareszcie więcej jej jeszcze wypłacił, aniżeli przed walką była żądała. Późniejsze jego postępowanie było jeszcze dziwniejszym. Zabezpieczwszy sobie albowiem pomoc wojska, w 14,000 wyruszył naprzeciw stolicy Lahore. Rząd tameczny paniczną trwogą zdjęty nie wiedział, jak sobie poradzić, wszakże Goolaub Singh nagle nie wiedząc dla czego poddał się. Człowiek ten musi więc być albo waryjatem, albo pijakiem. Interwencya angielska nie jest dotychczas potrzebną, ale Sir C. Napier oświadczył, że roku przyszłego wojna z Pendzhabem wybuchnie. W Sindzie wszystko spokojnie. — Rząd portugalski w Goa wszystkich tam uszłych buntowników uwięził, a tak niczego się od nich lękać nie trzeba. — Generalny Gubernator wciąż w Kalkucie przebywa.

Abdykacya Don Carlosa jest wypadkiem, którego się tu tak mało spodziewano jak w Paryżu, chociaż od czasu tajnej missyi Lorda Ranelagh do lorda Aberdeen rzecz ta nabierała prawdopodobieństwa. Przyczyna, która Don Carlosa do kroku tego skłoniła, nie jest wiadomą; domyślają się atoli, że go przypisać należy tajemnemu porozumieniu Książąt linii Karlistowskiej z Narvaezem. Bądź jak chce, Don Carlos uda się zapewne do Włoszech, a syn jego, terazniejszy Hrabia Montemolin zwiedzi Anglią, gdzie dobrze przyjętym zostanie. Zresztą wszystko, co nam o tym młodym Xięciu powiadają, wzniewa ku niemu przychyłość. Odezwa jego czyni mu wielki zaszczyt, i zdaje się iż niema przyczyny zabraniać mu powrotu do Hiszpanii, gdzieby był szanowany jako pierwszy poddany Królowej Izabelli, jeżeli nie jako przyszły jej małżonek. Tymczasem co się tyczy ostatniego punktu, mało w tej mierze zajdzie szczerego porozumienia między gabinetami francuzkim i angielskim, albowiem wypadek takowy przybrałby w oczach całego świata nie-

zgrabną postać restauracji starszej linii. W Londynie patrzanooby na podobne załatwienie tej rzeczy chętnie, ale i obojętnie.

H i s z p a n i a.

Z Madrytu, dn. 30. Maja.

W dzisiejszym numerze Heralda czytamy: »Nawet z zeznań dzienników opozycyjnych okazuje się, że spisek tak był już dojrzałym, iż wkrótce miał wybuchnąć i tylko czujność i energia rządu potrafiła go zniweczyć. Dzienniki postępowe niemogące zaprzeczać tego spisku, przymuszone są tłumaczyć go i wystawiać jako skutek chytrych kombinacji ludzi stojących na czele rządu. Ale jestto obrót zużyty, niemający żadnego znaczenia i nowości.«

W dawniejszem postępowaniu przeciw wolności druku nie zaszła żadna zmiana. Rozmaici współpracownicy dziennika Clamor general ocalili się tylko ucieczką od aresztowania. Dzisiaj rano na rozkaz Gefe politico zagrabiono wszystkie egzemplarze pisma tego, które dzisiaj miały być wydane. Wczoraj rano wpadli agenci policyjni do biura dziennika »Espectador« i użyli tych samych środków względem tego pisma, które dzisiaj nie wyszło, albowiem wytoczono przeciw niemu aż cztery processy. Powody, któremi dziennik Heraldo samowolnie aresztowania i deportacje broni, są czasem zabawne. »Gdy — mówi dziennik wspomniany — obywatel stawia się po za prawo, rząd może toż samo względem niego zająć stanowisko i odmówić mu opieki prawa, które on sam odrzuca.« Zaiste, pożałowania godnym jest rząd, którego obrońcy takie zasady rozszerzają.« Wszystkie inne dzienniki stronnictwa umiarkowanego opuściły ministrów, nie tając swojej troskliwości o przyszłość kraju. »Ministrowie sami — mówi dziennik Castellano — nalegali o zmianę konstytucyi, aby później nie było potrzeby nadwerżania jej, a teraz gdy jest zmienioną, w dwa dni po zaszłej zmianie gwałcą ją. Rewolucya zagraża nam, a środki używane, aby jej zapobiedz, sprzyjają jej właśnie. Rząd oświadcza w dwa dni po zaprowadzeniu nowej konstytucyi, że nie jest zdolny rządzić według tej konstytucyi.« — Dziennik Globe uważa, że Progresiści i Karliści stawiają zacięcie przeciw rządowi, a wielka część narodu wyrwana z iluzji o dobroci ustawy zaprowadzonej obojętną jest na klótnie polityczne, oczekując spokojnie dalszego obrotu rzeczy. »Tylko zachowawcze stronnictwo — mówi tenże dziennik — wspiera rząd i dopóki będzie z sobą w zgodzie, rząd niema się czego obawiać, ale jeżeli się rozdzielenie w nie zakradnie, natenczas rząd

upadnie a kraj wystawionym będzie na nowe zgrozy anarchii.« — Dziennik Castellano wystawił obecny stan kraju, jak następuje: »Niespokojność, obawa, niepewność, stagnacya administracyi, symptomata rewolucyi i reakcyi.«

Diennik Posdata utrzymuje, że upłynionej nocy spostrzeżono na ulicach tłumy uzbrojone pod kierunkiem oficerów dymisjonowanych, ale sami progresiści wezwali je do spokojności, albowiem godzina powstania jeszcze nie wybiła.

B e l g i a.

Z Bruxelli, dnia 6. Czerwca.

W liście pasterskim arcybiskupa Mechlińskiego, odczytanym w niedzielę z ambon, znajduje się następująca apostrofa: »Drugim przedmiotem, na który uwagę waszą zwrócić poczytuję sobie za obowiązek, są wybory na reprezentantów Izby, które się w całej diecezyi naszej rozpoczyna. Nie mamy potrzeby przypominać Wam tego, cośmy o ważności tych wyborów tak pod względem doczesnych, jako też religijnych spraw kraju powiedzieli. Nie potrzebujemy też zapewne wyluszczać obowiązków, jakie religia na tych z pośród was wkłada, którzy są obiorcami. Przypomną oni zapewne sobie, jakieśmy im zalecali obowiązki te wykonywać z odwagą i wytrwałością, jak powinnością ich jest troski nawet o domowe sprawy porzucić i wystawić się nawet na przykrości, aby tylko najlepszych, według okoliczności, wybrać reprezentantów.«

W ł o c h y.

Z Rzymu, dnia 30. Maja.

Wyjazd Mons. Brunelli do Madrytu, który miał nastąpić w pierwszych dniach Czerwca, odłożono do późniejszego czasu, zapewne dla nowych w stosunkach z Hiszpanią zaszłych zakłóceń. — Kardynał Gizzi, legat w Forli, przybył tu wczoraj z tego miasta. Słychać, że on na to przeznaczony, aby prowadzić układy z Panem Rossi. Osoby rzeczy świadome zaręczają, że dotychczas z Panem Rossi właściwie żadne umowy nie odbywały się; toby się sprzeciwiało doniesieniom gazet francuskich, stósownie do których missya Pana Rossi na niczem spełznąć miała.

M u l t a n y i W o ł o s z c z y z n a.

Z nad granicy Wołoskiej, d. 13. Maja. Młodszy syn Księcia Stourdy, Jerzy, pomimo wiedzy i woli ojca swego z znaną pod imieniem Hrabiny Dasch autorką francuską, która teraz do kościoła greckiego przeszła, we wsi niedaleko Jass slob brał. Księżę nakłonił podobno metropolitę, żeby małżeństwo to

za nieważne ogłosił. — General porucznik Fedoroff, gubernator cywilny Besarabii, był d. 2. Maja w Jassach. Przepędził tam tylko kilka godzin, podczas których Księcia Stourdę odwiedził. Wyjechawszy jeszcze tego samego dnia, był na noclegu w siedzibie wiejskiej Pana Rosnavaro nad Prutem. O celu podróży jego do Jass kraja różne pogłoski, tak niedorzeczne, iżby istotnie ani na wzmiankę nie zasługiwały, gdyby nie wskazywały stanowisko, z którego tam wnioski polityczne robią. Dworacy Stourdzy twierdzą, że gubernator w imieniu Cesarza swego do Jass przybył, aby lennikowi Porty za jego dobrą administrację wynurzyć podziękia Imperatora. Więc owi służalce służalca pozwalają sobie Cesarza jako pochwalacza zabiegów swoich przedstawić — pochwała takowa byłaby niesprawiedliwą, bo administracja Księcia zła ze wszech miar. — Inni ulegając wpływow smutnego przeczucia twierdzą, że Pan Fedoroff miał polecenie oświadczyć Księciu, aby dla dokładniejszego dozoru kordonu zdrowia nad Dunajem, w porozumieniu z swoim Zgromadzeniem generalnem Cesarza Mikolaja o przysłanie mu dwóch pułków rossyjskich prosił, ponieważ dochody Księstwa na podobne środki nie zezwalają. Ci co takie rzeczy opowiadają, zdaje się że nie wiedzą, ile hałasu po całym świecie dyplomatycznym wkroczenie tych dwóch pułków niezawodnie by narobiło. Czyżby Austria, mocarstwo, które nad dolnym Dunajem od dnia do dnia lepiej oceniać się uczą, na takową demonstrację spokojnie patrzyła? Wszakże nie ulega też wątpliwości, że to czeze tylko przypuszczenia. —

G r e c y a

Z Athen, dnia 26. Maja.

W pałacu urządzają pokoje i czynią inne przygotowania na przyjęcie Króla Neapolitańskiego, który do Aten w ciągu miesiąca Czerwca przybędzie. W skutek tych zapowiedzianych odwiedzin zaniechali N. Państwo zamierzaną podróż do Rumelii.

Nieprzyjemny wypadek, który się tu przed kilku dniami zdarzył, zrobił wielkie wrażenie w publiczności. Kilku deputowanych i oficerów zabawiało się pewnego wieczora w kawiarni. Rozmawiano o nietykalności deputowanych z przyczyny ich stanowiska. Major N. Stratos utrzymywał, że powinni nosić zewnętrzne znaki odróżniające ich od innych i dodał, że najstósowniejzemi ku temu znakami byłyby długie uszy. Uraził się tem Pan Karayannopoulos, deputowany z Valtos, i przy-

szło między nimi do kłótni, która się na tem skończyła, że oficer uderzył deputowanego w twarz. Przytomni niedopuszcili dalszej bijatyki. Poczem Major Stratos, chcąc zapobiedz nieprzyjemnym z tąd skutkom, udał się do Pana Kolettis z bratem swoim generałem Yanni Stratos, którego na drodze spotkał. Niezastawszy pierwszego ministra w domu, udali się bracia Stratos do generała Haddi Petros. U tego spotkali się z generałem Grivas, w towarzystwie, jak zwykle, mnóstwa Palikarów. Wiedzieć należy, że Grivas i bracia Stratos niecierpią się na śmierć i że Maurokordatos użył w roku zeszłym braci Stratos, aby pojмали Grivasa z przyczyny jakiegoś spisku mniemanego. U Generała Petros wszczęła się tedy znowu kłótnia, dobyto szabel i kilka osób odniosło ciężkie rany. Pomiędzy innemi Grivas uciął majorowi Stratos ucho.

Król wysłał swego adjutanta, generała Kallergis, aby się dowiedzieć bliższych szczegółów o tej nieszczęsnej kłótni. A minister wojny, generał Tzavellos wyznaczył kommissją, aby tej rzeczy dochodziła. Rzecz ciekawa, jaki obrot wypadek ten weźmie.

Rozmaite wiadomości.

Poznań. — Ostatni numer Dziennika Urzędowego (z dn. 10. m. b.) obejmuje między innemi następujące rezultaty z tabelli ludności za r. 1844.: W ciągu r. 1844. w stanie cywilnej i wojskowej ludności obwodu Regencji Poznańskiej zasłubiło się 9366 par, urodziło się 39,644 dzieci, zmarło 24,836 osób, a zatem urodziło się więcej jak umarło 14,810 osób. Z porównania terażniejszej tabelli ludności z r. 1844. z tabellą za r. 1843. okazuje się, iż roku 1844. 812 małżeństw więcej zawarto, 3091 dzieci więcej się urodziło i 4145 osób mniej zmarło, jak w r. 1843. — Z narodzonych było: 20,300 chłopców, 19,344 dziewcząt, między którymi 424 dwojniąt i 5 trojniąt, i jeden porod czworniąt. Względnie r. 1843. było więcej 39 trojniąt i 1 porod czworniąt. — Dzieci nieprawego łoża było: 1096 chłopców, 1028 dziewcząt, ogółem 2124 dzieci; było względnie r. 1843. mniej 10. Urodziło się nieżywo: chłopców 660 prawego, 62 nieprawego łoża, dziewcząt 460 prawego, 60 nieprawego łoża, ogółem 1252 dzieci, a zatem 147 więcej jak w r. 1843. Stósunek urodzonych nieżywo do żywo urodzonych ma się w miastach jak 1 do 27, po wsiach jak 1 do 33, w ogólności 1 do 32. — Umarło śmiercią naturalną i z dolegliwości wieku 2632

osób, między którymi 56 płci męskiej, 71 żeńskiej, które dożyły lat 90. — Odebrało sobie życie: 47 osób płci męskiej, 11 osób płci żeńskiej, ogółem 58 osób, a zatem 5 osób więcej jak w r. 1843. — Z różnych nieszczęśliwych przypadków znalazło śmierć gwałtowną: 255 płci męskiej, 74 płci żeńskiej, ogółem 329 osób, a 43 osób mniej jak w roku 1843. — Przy zleżeniu i w połogu utraciło życie 318 kobiet, a zatem 14 więcej jak r. 1843. Naturalna ospa zabrała 437 osób, więcej przeto 1 jak w roku 1843. Na wodowstręt umarło 13 osób, a zatem względnie r. 1843. 3 osób mniej. Prócz tego umarło: a) na choroby wewnętrzne gorączkowe 6564 osób, b) na choroby wewnętrzne długotrwałe 5942 osób, c) na choroby raptownie życia pozbawiające, krwotok, apopleksje i paraliże 1650 osób, d) na zewnętrzne choroby i szwanki 478 osób, e) na niepewne choroby 5153, ogółem 19787 osób.

— Gazety tutejszej kościelnej wyszedł Nr. 22. i zawiera: Postęp w religii. — O rozwodach. — Z archid. Poznańskiej: Sprawa trzeźwości, apostata Czernski. Śpiewy kościelne Lechnera, Objasnienie wiary katolickiej. — List ks. Pokojskiego w sprawie odstepcy Grabowskiego. — Archid. kolonńska: czytelnie katolickie — z dyec. wrocławsk., paderbornskiej, z Włoch, Księstwo Heskie, — z Francji: wykaz dochodu i rozchodu missyi katolickich, — z Saxonii: rozporządzenia przeciw nowym odszczepiencom. — Katolickie kantony Szwajcaryi domagają się zaprowadzenia klasztorów w kanton protestancki.

— „Dziennika domowego“ wyszedł Nr. 12. zawiera: Artykuł wstępny (o teraźniejszości, jako epoce religijnej.) — Gra w szachy, powieść włoska z szesnastego wieku. — O instynkcie człowieka określenia władz duszy (ciąg dalszy). — Mody i objaśnienie ryciny.

(Nadesłano.)

Niech to nieobrazi Twój wrodzonej skromności Szanowny Xięże Kurowski, Pasterzu Parochii w Witkowie, że owieczki twe przejęte wdzięcznością w krótkim lecz szczerym wyrazie składają Ci publiczne dzięki, za twoją nieprpracowaną czynność około zaprowadzenia towarzystwa wstrzemięzliwości, z czem poszczycić się możesz, iż nad wszelkie oczekiwanie swój postęp wzięła, i teraz wyznać możemy śmiało, że upowszechniona wstrzemięzliwość rozgążoną być może, skoro zajmie się każdy z tą pracą, wytrwałością do końca, i z ponoszeniem niektórych cierpkich dokuczeń, jakeimi obar-

czony jesteś. — Praca około winnicy Pańskiej, znamy, że jest dla ciebie słodką, wytrwałości masz dosyć, a prześladowanie niektórych błędzących, zapewne niezmierzi twego chwalebne-go przedsięwzięcia — Dzięki Bogu za takiego Pasterza.

(Nadesłano.)

Czytaliśmy w Gazecie z dnia 11. Czerwca uwagi Pana H. P. nad Księstwem Poznańskim. Najwięcej tam powiedziano o nieplaceniu składek do Towarzystwa Naukowej Pomocy. Że zapłaty u nas wszystkie przychodzą za późno o tćm wątpić nie trzeba — ale koniec końcem że przychodzą i raz przyrzeczone są pewniejsze niż we wszystkich innych krajach. Pan H. P. występuje jako człowiek praktyczny, więc mu radzę iść do praktyki i zapytać się we większych miastach bliższych Polski, jak w Berlinie i we Wrocławiu, u kupców a szczególnie u krawców; tam się dowie, że Polacy najnieregularniejsi są co do terminu, ale najsumienniejsi co do uiszczenia. Oddajemy zasłużoną pochwałę założycielowi Towarzystwa naukowej pomocy, ale założyciel musiał czuć, że ma i obok siebie wielu godnych spółobywateli, skoro z tak kolosalnym pomysłem wystąpił. W innych zachwalonych krajach podobna rzecz nie dałaby się ani w życie wprowadzać. Pan H. P. może tćż i na to wziąć wzgląd, że ci co wszystkie dobre cele u nas głównie popierają, nie mieszkają w jednym mieście, ale są rozproszeni po wsiach; że ich organizacya w komitety lub jakiegokolwiek węzły stowarzyszenia, musi wiele cierpieć od odległości. Towarzystwo naukowej pomocy może mieć chwilowe kłopoty, ale się utrzyma.

Pan H. P. w swoim artykule wytknął tćż niemało wad narodowych, ale czy Pan H. P. rozważył tćż to sobie dosyć głęboko, że zalety i wady narodów płyną zawsze z jednego i tego samego źródła, a zniszczywszy źródło wad zniszczyłoby się i źródło zalet. Prawidło ekonomiczne powiada: kochaj się w budynkach i oszczędzaj ich jak możesz, ale prawidło strategiczne mówi: pal budynek, nie zostawiaj kamienia na kamieniu, gdzie nieprzyjacielscy strzelcy mają przytułek. Są narody, które pięknie budują, gospodarują, handlują, wybornie hodują owce i bydło — ale dla tćj ich zalety nie trzeba jeszcze przed niemi kornem bić czołem. Wyżej ja stawiam tych dzikich Scytów co to palili kraj przed nieprzyjacielem, aniżeli tych Bizantinów wielbicieli sztuki pięknych co podzieleni na stronnictwa teatralne wyrzynali się

między sobą i przez przywiązanie do swojej oświaty, do swoich sztuk pięknych, do swoich własności nie umieli odepchnąć jarzma sultauskiego.

Pan H. P. występuje ogromnie przeciw krzykaczom. Z tem wybrał się za późno. Był czas, że wytykać krzykaczy stanowiło zasługę i dobrą opinią o człowieku; to było przed laty czternaście, ale potem pokazało się, że krzykacze byli to ludzie, którzy nie umieją rządzić swoim językiem, ale zresztą ludzie u których uczucie wydobywało się silniej, bo było silniejsze. Byli oni ludzie — serca a nie ludzie głowy, ale też między nimi tylko było poświęcenie. Wszyscy zaś ludzie głowy bez serca, a egoizm było to jedno i to samo. W wielkim czasie wszyscy mędrkowie pokazali swoją mądrość tylko przez podawanie mądrych warunków do zgody. Wszyscy ci mędrkowie byli także poniekąd krzykaczami, ale niekrzyczeli na złe, na wroga, ale krzyczeli na tych, co krzyczeli na złe i na wroga. I Pan H. P. niech nam daruje ale jest także krzykaczem na krzykaczy czyli krzykaczem wyniesionym do kwadratu. Radzimy mu zostać tylko między krzykaczami w pierwiastku, bo pomiędzy nimi więcej szlachetności, więcej baczności na ogół. Radzimy mu też pamiętać na tę zasadę odwieczną prawa narodów, że nieprzyjaciel naszego sprzymierzeńca, jest naszym nieprzyjacielem. Choć tu nie ma mowy o narodach, ale wiemy że najwyższe pojęcia wiążą się i przenikają z najniższymi. Proszę nie wnosić jednakże że jestem przeciw oświacie i Towarzystwu naukowej pomocy. Broń Boże. Jestem tylko przeciw zasadom które Pan H. P. rozwinął, lecz choć nie wiem, kto on jest: nie chcę, aby mu te kilka słów szkodzić miały, bo złego zamiaru w nim nie postrzegam; widzę nawet, że ma najlepsze chęci, ale też widzę, że nic a nic nie zna narodu swego. Nie pojął co naszym jest zadaniem. J. M.

Zakon Jezuitów liczył od swego założenia aż do dzisiejszych czasów 23 generalów, mianowicie 11 Włochów, 4 Hiszpanów, 3 Niemców, 2 Polaków, 2 Belgijczyków i 1 Holendra. Założyciel tegoż zakonu, Ignacy Loyola, był w roku 1541. obrany. W roku 1773. został ten zakon, pod generałem Lorenzo Ricci, zniesionym i był tylko w Rosyji cierpiącym. Papiież Pius VII. odnowił go w roku 1799. Teraźniejszym generałem zakonu jest O. Roothaan, Holenderczyk, który tę godność od 1829. roku piastuje.

Szybkość dziennikarskiego druku w Anglii przechodzi wszelkie wyobrażenie. Oto nowy dowód cudów sztuki typograficznej: »Dnia 14. Lutego miał R. Peel mowę z powodu przedłożenia budżetu, która od 20 minut przed 5, aż do 5 minut przed 8 — a zatem 3 godziny i kwadrans trwała. O wpół do 9 godziny, a więc w 35 minut po ukończeniu mowy, wyszła tażsama mowa w 10 kolumnach dziennika »Sun« drukowana, i została umyślnie konwojami do wszystkich prowincyi królestwa rozesłana. Ta czarodziejska szybkość najlepiej nas przekonywa, ile rozsądny podział pracy dokazać może. Dziennik »Sun« miał tegoż dnia w parlamencie 9 skoropisów, którzy się co 5 minut odmieniali, a przeglądawszy w tych przestankach swe rękopisma, natychmiast je do drukarni odsyłali. Cała ta praca odbywała się z taką dokładnością i w takim porządku, iż każdy ustęp trwającej jeszcze mowy, w dwudziestu minutach po jego oddaniu do drukarni, już był zupełnie wytłoczonym.

Honor u lotrów. W Hiszpanji jest pewien rodzaj oszustów, którzy z brudną talią kart w ręku, obchodzą wszystkie jarmarki, i osobom u których ochotę do grania spostrzegą, zaraz pożyczają a raczej narzucają swe karty. Zowią się oni Barateros, a zawiszcza sobie wzajemnie do tego stopnia, iż nieraz pojedynk na noże rozstrzygać musi, kto z nich ma talię kart wypożyczyć. — Podobne pojedynki na noże były oddawna i są dotąd jeszcze u ludu hiszpańskiego w powszechnym używaniu. Pewien oficer hiszpański opowiada: »Jeden z najzawołanych pojedynkarzy na noże, zastał raz swego głównego wroga śpiącego pod drzewem. Zbudził go więc zlekka i wyzwiał na pojedynk, który tamten, nie mogąc żadną miarą odmówić tak grzecznej prośbie, natychmiast przyjął. Po skończonym pojedynku, w którym obaj liczne rany odnieśli, zaprowadził ten, który mniej niebezpiecznie był rannym, swego ledwie żywego przeciwnika do najbliższego domu straży, zkąd jednego do szpitala, a drugiego do więzienia oddano, gdyż pojedynki na noże, najniebezpieczniejsze ze wszystkich, są nadzwyczaj surowo zakazane. Jeden z nich umarł, drugiego powieszono. Ten ostatni wiedział dobrze, co go czeka, lecz wolał sam się wydać w ręce kata, niż opuścić swojego przeciwnika, który bez jego pomocy, byłby wśród lasu umarł natychmiast.«

(Dodatek.)

DODATEK

do

Gazety W. Xięstwa Poznańskiego.

№ 136.

W Sobotę dnia 14. Czerwca.

1845.

(Z Rozm. Lw.) Dominik Magnuszewski nie ziścił wprawdzie wszelkich położonych w nim nadziei. Ależ te obudzone jego piśmami nadzieje były tak wielkie, iż nawet tylko częściowe ich spełnienie, wystarczy na nieśmiertelność. Zmarły przedwcześnie Magnuszewski nie należy do rzędu tych pisarzy, którzy dopiero mieli pisać swe arcydzieła. Ten co utworzył *Niewiaścę*, *Zemstę panny Urszuli*, *Dramat w naturze*, znanego już częściowo *Rozbójnika salonowego*, i tyle prześlicznych ustępów w *Ziewonii*, *Pracach literackich*, *Album Józefa Borkowskiego*, *Dzienniku Kulczyckiego*, jakoteż wielu innych piśmach czasowych, miałby w każdej literaturze sławę jenijalnego poety, który bez żadnego innego względu na niezgasłą zarobił sobie pamięć. U nas, przechwalany przedczasem przez uprzedzonych przyjaciół, a zato tem surowiej przez obcą niechęć i zarozumiałość sądzony, nie znalazł dotąd Magnuszewski sprawiedliwego uznania, i dziś nawet, po jego zgonie, nie czujemy jeszcze wszystkiego, ileśmy w nim stracili. Wszakże jeżeli nie zmyślna spekulacja na upodobanie tej lub owej części publiczności, lecz szczere z niepowiadomiej głębi ducha dobywające się natchnienie — jeżeli nie utłudna, polechtująca ucho a usypiająca ducha forma, lecz samotwórczy, w szorstkie nieraz wprawdzie zygzaki, lecz oraz w promienne, brylantowe strzałki krystalizujący się wyraz — jeżeli nie pochutne spółkowanie z pierwszą lepszą poplającą opinią, nie roztropne przynęcanie ku sobie najsprzeczniejszych wyobrażeń, lecz najwnętrznijšie, bolem własnego serca, cierpieniem własnej duszy okupowane dążenie do jaśniejszego tam w piersi celu, prawdziwego poeę stanowi, natenczas nie ustępował Magnuszewski żadnemu z naszych pierwszych poetów co do ich powołania poetycznego, a przewyższał wszystkich — wszystkich mówimy — głęboością swych pojęć, siłą swego uczucia. I ta też może niezwykła, aż bolesna excentryczność uczucia, i połączona z tem meteoryczna rzutkość wyrażenia, nie dały dotąd ogółowi przyswoić sobie tych dzikich tworów jenijuszu.

Łatwo temu jednak mogłyby były dojrzałe lata zaradzić, gdyby mu los był dłuższego życia dozwolił, lub przynajmniej ten krótki przeciąg, który mu padł w udziale, od nieustannych cierpień uwolnił. Bo cóż dopiero powiemy, zważywszy iż całe krótkie życie Magnuszewskiego było ciągłym pasowaniem się jego słabego zdrowia ze śmiercią, iż wszelkie jego twory duchowe były tylko błyskami gasnącego wciąż światła. O, jeżeli istotnie życie poety bywa wiecznym łaniem się z przeciwnościami świata i własnej duszy, — to Magnuszewski spełniej niż którykolwiek doznał tego losu poetów. Jakoż, jakgdyby swoje własne przeznaczenie chcąc skreślić, napisał niedługo przed śmiercią swój niewymownie piękny obraz z życia literackiego, pod napisem *Herbata*, umieszczony w *dzienniku mój Kulczyckiego*. Był to podobnoś jego ostatni utwór. Tyle innych zostało niedokonanych i tylko ostatniej oglady wymagających. Pomiedzy temi znamy ustępy z dramatów *Władysław biały*, książkę na *Gniewkowie* — *Hieronim Radziejowski* — *Elekcyja Michała Korybuta* — i *Kamil* — Zebranie tych kosztownych złomków i wydanie ich razem z resztą piśm jego byłoby przysługą piśmiennictwu, której po bliższych jego przyjaciółach nieochybnie spodziewać się możemy. Będzieto jeden z najpiękniejszych pomników naszej literatury. A tak, i mimo śmierć przedwcześnie — imię jego nie zaginęło. Sz.

Otrucie farbą. Pewien chłopczyzna w Paryżu, który malowaniem obrazków — farbami zwyczajnego pudeleczka — się bawił, biorąc jak zwykle koniec każdej farby w usta, dla jej zwilżenia, doznał w krótkim czasie wszystkich symptomatów otrucia, od którego tylko najspieszniejsze użycie przeciwnych środków ocalało. Do żółtej farby bierze się zazwyczaj gumiguty lub chromianu ołowiu, do czerwonej farby cynobru lub czerwonego niedokwasu ołowiu, do białej biejwasu, do niebieskiej węglanu miedzi, a do zielonej arsenianu miedzi; co wszystko jest szkodliwe.

OBWIESZCZENIE

Dyrekcji Jeneralnej Ziemstwa w Poznaniu.

Przy odbytym w dniu dzisiejszym losowaniu czteroprocentowych listów zastawnych w terminie Bożego narodzenia 1845. do funduszu umorzenia potrzebnych, zostały przy zachowaniu formalności prawem przepisanych, następujące numery wyciągnięte:

Numer listu zastawnego		D o b r a.	Powiat.	Numer listu zastawnego		D o b r a.	Powiat.
bie- amory- żący zacyjny	żący zacyjny			bie- amory- żący zacyjny	żący zacyjny		
A. Na 1000 Tal.							
17	3457	Borzęciecki	Krotoszyn	3	7545	Łopienno	Wągrówiec
5	3375	Brody	Buk	5	5103	Łukowo	Wągrówiec
1	5800	Biechowo	Września	12	1662	Milosław	Września
5	3486	Belencin	Babimost	3	7181	Modrze	Poznań
7	1536	Brudzewo	Września	2	2869	Niepruszewo	Buk
7	3612	Bolewice	Buk	3	2870	dito	dito
4	2262	Boczków I. i II.	Odolanów	8	1573	Nekla	Środa
3	5532	Chraplewo	Buk	10	1575	dito	dito
9	526	Chobienice	Babimost	12	3212	Pawłowice	Wschowa
11	528	dito	dito	7	3656	Popówko	Oborniki
12	4320	Czerniejewo	Gniezno	1	2695	Potulice	Wągrówiec
13	4321	dito	dito	2	2221	Pomiany	Ostrzeszów
4	7155	Chlapowo	Środa	2	260	Przedborowo	Ostrzeszów
35	7445	Dłoń	Krobia	6	554	Rokossowo	Krobia
3	5059	Dziewierzewo	Wągrówiec	9	5265	Szelejewo	Krotoszyn
6	5688	Dąbrówka	Poznań	11	5267	dito	dito
3	5886	Dąbrówka lu- domska	Oborniki	2	3094	Starogród	Krotoszyn
5	1050	Golebin	Kościan	1	996	Świdnica II.	Wschowa
6	1626	Gronowo	Kościan	4	1341	Smuszewo	Wągrówiec
5	1932	Grodzisko	Pleszew	3	6793	Strzegowo	Odolanów
6	1396	Grobia vel Bucz.	Kościan	7	4614	Trzciel	Międzyrzecz
17	2303	Jarocin	Pleszew	2	7046	Tomyśl	Buk
7	1138	Iwno	Środa	4	7048	dito	dito
1	6732	Karski	Odolanów	6	7050	dito	dito
23	3576	Kadzewo	Szrem	2	4369	Turostowo	Gniezno
12	2477	Kaźmierz	Szamotuly	2	5035	Wapno	Wągrówiec
36	3136	Kórnik	Szrem	1	831	Wolenica	Krotoszyn
6	3331	Karna	Babimost	1	2542	Wierzchaczewo	Szamotuly
3	4728	Kęszyce	Odolanów	3	3915	Wilkowo	Szamotuly
1	7405	Karmin	Odolanów	5	7135	Wijewo	Wschowa
3	4263	Kosieczyno	Pleszew	2	3522	Węgry II. (Wę- gierszczyzna)	Odolanów
4	4264	dito	Międzyrzecz	3	3709	Wysoka	Wągrówiec
3	4911	Lubosz	dito	7	78	Xiążno	Września
3	5739	Linowiec	Międzychód	7	4646	Zinnawoda	Pleszew
1	4093	Lęg	Mogilno	2	4824	Żabikowo	Środa.
			Pleszew				
B. Na 500 Tal.							
27	3034	Bolewice	Buk	21	2789	Brody	Buk
106	540	Baszkowo	Krotoszyn	10	114	Chocicza	Pleszew
72	4390	Biezdrowo	Szamotuly	12	116	dito	dito

Numer listu zastawnego		D o b r a .	Powiat.	Numer listu zastawnego		D o b r a .	Powiat.
bie-żący	amortyzacyjny			bie-żący	amortyzacyjny		
53	3665	Czarniejewo	Gniezno	22	1320	Nekla	Szroda
31	5953	Czacz	Kościan	7	6404	Orzeszkowo	Szroda
34	5956	dito	dito	28	1026	Ottorowo	Szamotuly
11	1286	Cerekwica	Pleszew	8	3497	Ossowasień górna	Wschowa
5	3627	Chlastawy	Międzyrzecz	17	2109	Obiezierz	Oborniki
14	4472	Czeluścín	Krobia	8	406	Przedborowo	Ostrzeszów
21	4739	Dąbrówka	Poznań	46	6247	Pleszew	Pleszew
35	521	Działyń	Gniezno	47	6248	dito	dito
24	1730	Doruchow	Ostrzeszów	51	6252	dito	dito
9	4917	Dąbrówka lu- domska	Oborniki	14	1870	Pomiany	Ostrzeszów
64	6473	Dłoń	Krobia	45	288	Przygodzice	Odolanów
16	2144	Gogolewo	Szrem	13	4417	Pieruszycze	Pleszew
5	143	Gorzuchowo	Gniezno	40	2660	Pawlowice	Wschowa
8	3934	Gnuszyn	Gniezno	22	4809	Redgoszcz	Wągrówiec
106	2833	Galowo	Szamotuly	39	5565	Rogaczewo male	Kościan
43	1921	Jarocin	Szamotuly	8	3109	Sielec	Wągrówiec
28	6490	Kempno	Pleszew	36	4682	Szamotuly	Szamotuly
22	4842	Kuklinowo	Ostrzeszów	8	2725	Sapowice	Poznań
7	6462	Kokorzyn	Krotoszyn	9	1183	Szczury	Odolanów
65	2774	Karczewo	Kościan	13	5658	Splawie	Poznań
88	5347	Kroc	Kościan	13	1625	Strykowo	Poznań
5	2955	Korzkwý	Czarnków	24	4436	Smolice	Krobia
7	4041	Kanino	Pleszew	13	1817	Trzcinnica	Ostrzeszów
5	280	Konarskie	Poznań	6	1051	Trzcielino	Poznań
109	2564	Kórník	Szrem	12	4719	Wolsztyn	Babimost
60	4313	Lwówek	Szrem	22	1653	Wrączyn	Poznań
35	852	Mierzewo	Buk	22	1571	Wierzonka	Poznań
12	414	Malczewo	Gniezno	10	370	Wydzierzewice	Szroda
21	1497	Mszczyzn	Gniezno	34	1596	Welna	Oborniki
8	2272	Mystki	Szrem	18	6106	Wijewo	Wschowa
13	6508	Mnichy	Szroda	41	951	Żytowiecko	Krobia
8	2121	Nieczajna	Międzychód	16	3018	Zembowo	Buk.
			Oborniki				

C. Na 250 Tal.

15	753	Arkuszewo	Gniezno	24	1426	Grodziszczko	Szamotuly
142	418	Baszkowo	Krotoszyn	55	896	Gronowo	Kościan
146	422	dito	dito	14	3600	Janków	Ostrzeszów
148	424	dito	dito	207	1569	Kórník	Szrem
19	1070	Bielewo	Kościan	42	307	Mikolajewice	Gniezno
10	2409	Buszewo	Szamotuly	64	915	Miloslaw	Września
85	1708	Borzęniczki	Krotoszyn	31	2769	Orchowo	Mogilno
14	682	Czekanów	Odolanów	45	381	Pakoslaw	Krobia
19	1768	Chelkowo et Kar- min	Kościan	48	384	dito	dito
10	1854	Grzebienisko	Szrem	124	171	Przygodzice	Odolanów
15	371	Gaj	Szamotuly	40	469	Rokossowo	Krobia
27	1026	Gościeszyn	Szamotuly	11	2582	Robaków	Pleszew
49	2019	Golenia vel Go- lina	Babimost	17	3027	Redkowo	Szubin
44	1683	Grembania	Pleszew	47	801	Raszkowo	Odolanów
			Ostrzeszów	53	2181	Stempuchowo	Wągrówiec
				29	823	Sarbinowo	Krobia

Numer listu zastawnego.		D o b r a .	Powiat.	Numer listu zastawnego.		D o b r a .	Powiat.
bie- żacy	amorty- zacyjny			bie- żacy	amorty- zacyjny		
30	1004	Trzuskotowo	Poznań	27	1233	Wiry	Poznań
47	594	Witkowo	Gniezno	210	3327	Wronki	Szamotuly
26	1232	Wiry	Poznań	32	3434	Wilkowo	Kościan.
D. Na 100 Tal.							
17	2743	Boczków I. i II.	Odolanów	30	3560	Kopanica	Babimost
188	489	Baszkowo	Krotoszyn	32	3562	dito	dito
18	960	Bobrowniki C.	Ostrzeszów	41	4914	Konino	Buk
24	2362	Bielewo	Kościan	42	4915	dito	dito
69	10546	Czacz	Kościan	12	5287	Kurowo	Odolanów
49	106	Chocicza	Pleszew	228	4103	Kórnik	Szrem
105	6015	Czerniejewo	Gniezno	230	4105	dito	dito
19	8228	Chrzastowo	Szrem	238	4113	dito	dito
29	547	Chobienice	Babimost	40	3718	Konarzewo	Poznań
33	7339	Dziewierzewo	Wągrówiec	25	11118	Klony	Środa
41	8322	Dąbrówka	Poznań	16	4775	Korzkwę	Pleszew
71	1037	Działyń	Gniezno	62	9532	Kwilcz	Międzychód
47	2470	Doruchowo	Ostrzeszów	63	9533	dito	dito
23	3819	Dembicz	Środa	17	1590	Kotowiecko	Pleszew
12	11478	Donaborów	Ostrzeszów	15	9731	Kotarby	Pleszew
48	3331	Goraj	Międzychód	102	7547	Lwówek	Buk
57	4554	Grembanin	Ostrzeszów	104	7549	dito	dito
14	9296	Gurowo	Gniezno	107	7552	dito	dito
35	1614	Grobia vel Bucz	Kościan	50	11138	Lubasz	Czaruków
67	5328	Golenia vel Golina	Pleszew	20	5576	Lutynia	Krotoszyn
19	2304	Gembice	Krobia	25	2576	Lubikowo	Międzychód
53	5688	Golaszyn	Wschowa	30	5269	Łabiszynek	Gniezno
22	7444	Górki dąbskie	Szubin	64	406	Mikolajewice	Gniezno
33	10687	Grąbkowo	Krobia	56	868	Miełcin	Ostrzeszów
26	3259	Gogolewo	Szrem	28	1539	Modliszewko	Gniezno
127	4588	Galowo	Szamotuly	30	1541	dito	dito
16	2567	Hersztóp	Międzychód	77	1914	Milosław	Września
17	3601	Januszewo	Szrem	32	583	Oczkowie	Krobia
29	3514	Jarogniewice	Kościan	35	586	dito	dito
67	8203	Jeżewo	Szrem	81	8945	Opatów	Ostrzeszów
93	2779	Jarocin	Pleszew	37	3204	Obiezierz	Oborniki
102	2788	dito	dito	34	751	Osiek	Krobia
29	2979	Jurkowo	Kościan	14	11467	Orzeszkowo	Środa
16	11292	Jarząbkowo	Gniezno	38	3844	Przytoczna	Międzychód
79	4455	Karczewo	Kościan	44	3850	dito	dito
82	4458	dito	dito	54	1193	Pudliszki	Krobia
83	4459	dito	dito	55	1194	dito	dito
84	4460	dito	dito	56	1195	dito	dito
52	716	Kretkowo	Września	24	8896	Przeclaw	Oborniki
31	9548	Kurnatowice	Międzychód	26	2693	Pomiany	Ostrzeszów
19	4000	Kopanin	Wągrówiec	14	4982	Pomarzanki	Wągrówiec
32	10224	Kręsko	Międzyrzecz	22	8031	Potrzonowo	Oborniki
43	4408	Karna	Babimost	17	2993	Placzkowo	Krobia
20	685	Koryta	Krotoszyn	44	4934	Popówko	Oborniki
21	686	dito	dito	25	3417	Przysieka	Wągrówiec
				34	5508	Posadowo	Buk

Numer listu zastawnego		D o b r a .	Powiat.	Numer listu zastawnego		D o b r a .	Powiat.
bie- żacy	amorty- zacyjny			bie- żacy	amorty- zacyjny		
35	5509	Posadowo	Buk	17	11280	Tworkowo	Oborniki
29	3147	Psarskie	Szamotuly	73	6410	Trzciel	Międzyrzecz
38	3375	Potulice	Wągrówiec	81	10733	Tomyśl	Buk
33	5617	Rosnowo	Poznań	86	10738	dito	dito
15	7747	Robaków	Pleszew	29	7910	Torzeniec	Ostrzeszów
34	5805	Rojów	Ostrzeszów	31	7912	dito	dito
15	2703	Rudki	Szamotuly	44	6645	Tuchorze	Babimost
48	9762	Rogaczewo male	Kościan	30	3345	Wierzbno	Międzychód
20	1658	Szczury	Odolanów	14	338	Wierzenica	Poznań
43	2753	Sulęcim	Środa	49	10913	Wijewo	Wschowa
44	2754	dito	dito	52	10916	dito	dito
67	9776	Sobotka	Pleszew	23	2450	Wargowo	Poznań
73	5202	Sierniki	Wągrówiec	83	154	Września	Września
30	2264	Strykowo	Poznań	59	997	Witkowo	Gniezno
59	11747	Siedmiorogowo	Krotoszyn	29	343	Wydzierzewice	Środa
20	3749	Stanisławowo	Września	56	2214	Welna	Oborniki
69	8238	Szamotuly	Szamotuly	266	10353	Wronki	Szamotuly
15	1122	Świdnica II.	Wschowa	18	1382	Xiążenice	Ostrzeszów
25	1603	Świdnica I.	Wschowa	19	1383	dito	dito
61	5905	Ślupia	Ostrzeszów	32	3944	Żurawia	Szubin
69	5977	Stempuchowo	Wągrówiec	61	1256	Żytowiecko	Krobia
24	5582	Sokolniki wielkie	Szamotuly	7	11778	Złotniki	Środa
15	6874	Szczodrowo	Kościan	75	9013	Zbąszyń	Międzyrzecz
28	11825	Strzelce wielkie	Krobia	78	9016	dito	dito
58	2655	Trzcinnica	Ostrzeszów	79	9017	dito	dito
25	11885	Turowo	Szamotuly	46	1446	Zalesie	Krobia
26	11886	dito	dito	10	563	Zajączkowo	Szamotuly.

E. Na 50 Tal.

27	3198	Bronowo	Pleszew	46	3643	Lubonia	Wschowa
40	2482	Bieganowo	Września	45	2434	Łabiszynek	Gniezno
128	5290	Czacz	Kościan	74	5925	Mnichy	Międzychód
164	2754	Czerniejewo	Gniezno	75	5926	dito	dito
165	2755	dito	dito	108	1087	Milosław	Września
28	3850	Chrzastowo	Szrem	112	4837	Mieszkowo	Pleszew
77	3786	Chraplewo	Buk	23	2602	Ossowasień śre- dnia	Wschowa
164	5716	Dobrojewo	Szamotuly				
65	5778	Daleszyno	Szrem	25	1448	Pigłowice	Środa
141	5874	Dłoń	Krobia	61	2305	Popówko	Oborniki
21	5827	Donaborów	Ostrzeszów	36	5078	Rudnicza	Wągrówiec
88	2064	Greimbanin	Ostrzeszów	34	1639	Rudniczysko	Ostrzeszów
102	4402	Gola	Krobia	27	3694	Rogowo	Krobia
53	1056	Gluchowo	Kościan	30	286	Rybno	Gniezno
36	3539	Grab	Pleszew	28	3306	Stołężyn	Wągrówiec
83	4043	Kuklinowo	Krotoszyn	29	3307	dito	dito
44	2146	Konarzewo	Krobia	100	3855	Szamotuly	Szamotuly
372	1917	Kórnik	Szrem	64	5345	Świerczyn	Wschowa
373	1918	dito	dito	102	4762	Sobotka	Pleszew
26	6013	Krzeńlice	Środa	115	3500	Szelejewo	Krotoszyn
60	2303	Konino	Buk	24	2456	Studzieniec	Oborniki
39	3986	Linowiec	Mogilno	163	5419	Tomyśl	Buk

Numer listu zastawnego		D o b r a .	Powiat.	Numer listu zastawnego		D o b r a .	Powiat.
bie- żący	amorty- zacyjny			bie- żący	amorty- zacyjny		
108	5528	Wijewo	Wschowa	105	4331	Zbąszyń	Międzyrzecz
21	4674	Włoszanowo	Wągrówiec	45	4484	Zelice	Wągrówiec
458	5090	Wronki	Szamotuly	58	3402	Zydowo	Gniezno
94	1279	Welna	Oborniki				
F. Na 25 Tal.							
252	4930	Borzęcin	Krotoszyn	20	5574	Kowalewo	Chodzież
253	4931	dito	dito	30	1678	Kotowiecko	Pleszew
25	5325	Bielawy	Wągrówiec	98	297	Konary	Krobia
112	7713	Biezdrowo	Szamotuly	54	3932	Kierzno A. B.	Ostrzeszów
65	4844	Brody	Buk	65	5255	Konino	Buk
47	9216	Bartoszewice	Krobia	66	5256	dito	dito
81	2071	Brudzewo	Września	36	11077	Krzeslice	Środa
36	519	Boguszyn	Pleszew	448	4574	Kórnik	Szrem
53	7218	Brodnica	Szrem	467	4593	dito	dito
100	5243	Bolewice	Buk	471	4597	dito	dito
21	7502	Cielimowo	Gniezno	46	324	Koryta	Krotoszyn
21	6380	Chlastawy	Międzyrzecz	30	1113	Krzyżanowo	Szrem
31	4298	Chudzice	Środa	38	4487	Kopanin	Wągrówiec
68	2739	Chludowo	Poznań	39	4488	dito	dito
32	6213	Charcice	Międzychód	233	7611	Lwówek	Buk
184	6441	Czarniejewo	Gniezno	240	7618	dito	dito
37	2161	Chelmno	Szamotuly	45	8282	Linowiec	Mogilno
99	8031	Chraplewo	Buk	113	811	Ludomy	Oborniki
161	10905	Dłoń	Krobia	40	5135	Ligotta	Ostrzeszów
145	669	Działyń	Gniezno	24	5350	Lechlin	Wągrówiec
92	3176	Doruchowo	Ostrzeszów	62	2617	Mszyczyn	Szrem
55	3401	Dzierżążnik	Ostrzeszów	107	10960	Mnichy	Międzychód
66	7382	Dziewierzewo	Wągrówiec	111	6001	Morownica	Kościąn
225	10655	Dobrojewo	Szamotuly	168	2385	Milosław	Września
84	310	Dobrzyca	Krotoszyn	177	2394	dito	dito
35	3657	Grabianowo	Szrem	69	10756	Milosławice	Wągrówiec
26	3313	Gądko	Szrem	75	1181	Marszewo	Pleszew
64	1714	Grobina vel Bucz	Kościąn	93	2189	Nekla	Środa
70	1720	dito	dito	94	2190	dito	dito
15	6494	Golimowo	Gniezno	68	8676	Niegolewo	Buk
48	2882	Grodzisko	Pleszew	85	7198	Olszyna	Ostrzeszów
51	2885	dito	dito	80	1305	Ottorowo	Szamotuly
8	7215	Gorzno	Wschowa	58	2699	Owinsk	Poznań
147	4899	Galowo	Szamotuly	94	10465	Pniewy	Szamotuly
17	2578	Glinno	Wągrówiec	56	3829	Psarskie	Szamotuly
58	7049	Gowarzewo	Środa	26	3072	Psarskie	Szrem
77	1060	Iwno	Środa	21	5420	Piotrkowice	Wągrówiec
22	6504	Izdebno	Mogilno	75	3989	Potulice	Wągrówiec
120	8068	Jeżewo	Szrem	79	230	Pakosław	Krobia
47	4338	Jarosławice	Środa	81	232	dito	dito
21	4254	Jankowice	Poznań	33	3504	Piglowice	Środa
153	10932	Kempno	Ostrzeszów	89	4660	Pamiętkowo	Poznań
10	9641	Kamieniec	Gniezno	91	889	Pudliszki	Krobia
12	9643	dito	dito	91	7394	Pruchnowo	Chodzież
17	5571	Kowalewo	Chodzież	42	3430	Pomiany	Ostrzeszów

Numer listu zastawnego		D o b r a .	Powiat.	Numer listu zastawnego		D o b r a .	Powiat.
bie- amorty- żący zacyjny	żący			bie- amorty- żący	żący		
69	5277	Popówko	Oborniki	66	6898	Szymankowo	Oborniki
86	10527	Pogorzela	Krotoszyn	67	6899	dito	dito
46	1228	Raków	Ostrzeszów	53	7319	Srebrne górk	Wągrówiec
48	1230	dito	dito	35	5865	Sędziwojewo	Września
88	8297	Redgoszcz	Wągrówiec	12	4305	Szrapki I.	Środa
28	3451	Rudki	Szamotuly	19	1940	Tarnowo	Poznań
117	7809	Smolice	Krobia	130	6784	Trzciel	Międzyrzecz
22	5011	Strzeszki	Środa	135	6789	dito	dito
25	5014	dito	dito	76	3359	Trzcinnica	Ostrzeszów
119	8091	Szamotuly	Szamotuly	27	4836	Usarzewo	Środa
36	5027	Słopanowo	Szamotuly	54	99	Wydzierzewice	Środa
90	5484	Świątkowo	Wągrówiec	55	100	dito	dito
84	10101	Świerczyn	Wschowa	662	9819	Wronki	Szamotuly
85	10102	dito	dito	663	9820	dito	dito
87	10104	dito	dito	93	8879	Węgierki	Września
16	4180	Splawie	Kościan	51	11022	Wszembórz	Września
125	9316	Sobotka	Pleszew	77	7312	Wroniawy	Babimost
50	7139	Szczepankowo	Szamotuly	41	1253	Xiążenice	Ostrzeszów
120	6393	Stempuchowo	Wągrówiec	126	8767	Zbąszyń	Międzyrzecz
48	2973	Strykowo	Poznań	51	3585	Złotniki	Poznań
61	11060	Strzelce wielkie	Krobia	60	8960	Zelice	Wągrówiec.

Zawiadamiając o tém posiadaczów powyższych listów zastawnych, wzywamy ich, aby takowe z wszystkimi do nich należącymi kuponami od Bożego narodzenia 1845. w terminie dnia 2. Stycznia 1846. r. do kassy naszej złożyli i natomiast wartość tychże w gotowiznie, podług kursu pieniężnego giełdy berlińskiej z naddatkiem co do wysokości §§. 37. i 312. ordynacji kredytowej, oznaczonym, odebrali.

Gdyby posiadacze powyższych listów zastawnych, niniejszemu wypowiedzeniu w terminie oznaczonym zadosyć uczynić niemieli, natenczas w moc §§. 40. i 315. ordynacji kredytowej spodziewać się mogą, iż gotowizna za te listy zastawne w kassie naszej złożona, nadal prowizyi przynosić nie będzie, oraz że przy późniejszym prezentowaniu listów zastawnych, płatne i już zrealizowane kupony od kapitału potrącone zostaną.

Poznań, dnia 5go Czerwca 1845.

Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

OBWIESZCZENIE.

Z odwołaniem się do przepisów §. 137. Tyt. 17. Części I. Powszechnego prawa krajowego, uwiadomiamy się nieznanymi wierzyciele o nastąpić się mającym podziale pozostałości, posiadzicieli młyna, małżonków Fryderyka i Wilhelminy Bogumily Gatzmerów z młyna Chwałki, niniejszém.

Łobżenica, dnia 22. Marca 1845.

Król. Sąd Ziemsko-miejski.

Przedaż wina Szampańskiego.

W piątek dnia 20. Czerwca przed południem o godzinie 10. na rachunek francuzkiego domu handlowego przedawać będą przez publiczną li-

cytację 100 butelek prawdziwego Szampana, po 10 butelek razem, w sklepie składowym (pakhofu) na Wilhelmowskiej ulicy.

Anschütz, Kapitan i Król. Aukeyonator.

Hôtel de Paris

w narożniku Garbarskiej i Szerokiej ulicy w Poznaniu.

Otworzywszy znowu w dniu dzisiejszym oberżę w Hotelu Paryskim, poleca się nanowo łaskawej życzliwości Szanownych Fautorów i podróżującój Publiczności.

Dnia 31. Maja 1845.

Młody Polak, zdolny przysposobić dzieci do wyższych klas Gimnazjum, życzy sobie przyjąć miejsce za nauczyciela domowego. Bliższych wiadomości udzieli księgarnia Pana Stefańskiego w Poznaniu.

Osoba po nabyciu wiadomości właściwych, przez ciąg trzechletniego pobytu przy wzorowym gospodarstwie i obeznaniu się z biegiem administracyi, pragnie znaleźć stosowne miejsce. Bliższe szczegóły zasięgnąć można w Restauracyi Jabłkowskiego przy ulicy Wodnej Nr. 28.

Między 26 Maja a 10. Czerwca r. b. zaginął podpisaniem List Zastawny, 3 $\frac{1}{2}$ procentowy, No. $\frac{55}{2570}$, na dobra Twardowo, pow. Pleśzewskiego, na talarów 40. Uczyniwszy potrzebne pod tym względem kroki, wzbraniam wszelkie dalsze zaginionego Listu nabywanie. Poznań, dnia 11. Czerwca 1845.

Fr. Żychliński.

Elegancki, prawie jeszcze nowy, całkiem kryty powoz o dwóch siedzeniach jest za mierną cenę do przedania przy Garbarskiej ulicy Nr. 36.

Plaster na odciski wyniszczający do szczętu odciski, polecam pudełko po 7 $\frac{1}{2}$ sgr. — NB. Pilniczek do odcisków z topieńca kamiennego (stalactites) po 5 sgr.

A. Klug, Wrocławska ulica Nr. 6.

Uniżone doniesienie dla mężczyzn!

Co tylko otrzymałem wprost z Anglii znaczną nadsyłkę wykornych brzytw z najznakomitszych fabryk angielskich. **Za dobroć ich ręce i przez cały rok bezpłatnie** ślufować i ostrzyć kupione odemnie obiecuję. Podobnie otrzymałem także **angielskie i Goldschmidta paski** do ostrzenia brzytw i sprzedaję je po cenach fabrycznych.

A. Klug; Wrocławska ulica Nr. 6.

Pierwsze nowe śledzie otrzymał i sprzedaję takowe po 1 $\frac{1}{2}$ sgr., kopami tanięj.

J. Appell,

Wilhelmowska ulica Nr. 9. po stronie poczty.

Dnia 10. Czerwca 1845.	Sto-pa prC.	Na pr. kurant	
		papie-rami.	goto-wizna.
Oblig. dlugu skarbowego ..	3 $\frac{1}{2}$	100 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{1}{2}$
Oblig. premii handlu morsk.	—	93	—
Oblig. Marchii Elekt. i Nowej	3 $\frac{1}{2}$	98	97 $\frac{1}{2}$
Oblig. miasta Berlina	3 $\frac{1}{2}$	100	99 $\frac{1}{2}$
" " Gdańska w T.	—	48	—
Listy zastawne Pruss. Zachod.	3 $\frac{1}{2}$	98 $\frac{3}{4}$	98 $\frac{1}{2}$
" " W. X. Poznańsk.	4	104 $\frac{1}{2}$	—
" " dito	3 $\frac{1}{2}$	97 $\frac{1}{2}$	97
" " Pruss. Wschod.	3 $\frac{1}{2}$	—	98 $\frac{1}{2}$
" " Pomorskie	3 $\frac{1}{2}$	99 $\frac{1}{4}$	—
" " March. Elek. i N.	3 $\frac{1}{2}$	—	99 $\frac{1}{2}$
" " Szląskie	3 $\frac{1}{2}$	—	99
Frydrychsдоры	—	13 $\frac{3}{4}$	13 $\frac{1}{4}$
Inne monety złote po 5 tal. . .	—	12 $\frac{1}{2}$	12 $\frac{3}{4}$
Disconto	—	3 $\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{4}$
A k c j e			
Drogi żel. Berl.-Poczdamskiej	5	—	201
Oblig. upierw. Berl.-Poczdams.	4	—	—
Drogi żel. Magd.-Lipskiej	—	181 $\frac{1}{2}$	—
Oblig. upierw. Magd.-Lipskie . . .	4	—	103 $\frac{1}{2}$
Drogi żel. Berl.-Anhaltkiej	—	148 $\frac{1}{2}$	—
Oblig. upierw. Berl.-Anhaltskie	4	—	101 $\frac{1}{2}$
Drogi żel. Dyssel. Elberfeld.	5	103 $\frac{1}{2}$	—
Oblig. upierw. Dyssel.-Elberf.	4	100	—
Drogi żel. Reuskiej	—	98	—
Oblig. upierw. Reuskie	4	—	99 $\frac{1}{2}$
Drogi od rządu, gwarantowane.	3 $\frac{1}{2}$	97 $\frac{1}{2}$	—
Drogi żel. Berlińsko-Frankfort.	5	—	162
Oblig. upierw. Berl.-Frankfort.	4	—	—
" " żel. Górnio-Szląskiej . . .	4	117	—
" " dito Lit. B.	—	109 $\frac{1}{4}$	—
" " Berl.-Szcz. Lit. A i B.	—	128	—
" " Magdeb.-Halberst	4	108 $\frac{1}{2}$	—
Dr. żel. Wrocł.-Szwidu.-Freib.	4	—	—
Oblig. upierw. Wroc. Szw.-Fr.	4	—	—
Dr. żel. Bonn-Kolonjskiej	5	—	—

Ceny targowe w mieście POZNAŃU.

Dnia 11. Czerwca, 1845. r.
od do
Tal. sgr. fen. Tal. sgr. fen.

Pszenicy szefel	1	12	6	1	18	—
Zyta . dt.	1	12	—	1	14	—
Jęczmienia dt.	1	5	—	1	10	—
Owsa . dt.	—	26	—	—	29	—
Tatarki dt	1	10	—	1	14	—
Grochu . dt.	1	10	—	1	14	—
Ziemiaków dt.	—	16	—	—	17	6
Siana cetnar	1	5	—	1	7	6
Słomy kopa	8	5	—	8	10	—
Masła garniec	1	12	6	1	20	—

W niedzielę dnia 15. Czerwca 1845. r. będą mieli kazanie

W ciągu tygodnia od dn. 6. do 12. Czerwca r. b.

Nazwy kościołów.

Nazwy kościołów.	W niedzielę dnia 15. Czerwca 1845. r. będą mieli kazanie		W ciągu tygodnia od dn. 6. do 12. Czerwca r. b.			
	przed południem.	po południu.	urodz. się	umarło	ślub wzięto par	
	chło-pców	dzie-wnyat	pleci męsk.	pleci żeńsk.		
W kościele katedralnym	X. Kom. Piątkowski.	—	3	1	6	—
W kośc. farn. S. Marii Magd. . . .	X. Man. Amman.	X. Man. Fabisz.	1	2	3	2
W kościele S. Wojciecha	- Man. Prokop.	—	2	2	1	1
W kościele S. Marcina	- Dziek. Kamiński.	—	4	2	—	4
Franciszcz. (gmina niem.-katol.) . .	- Pr. Grandke.	X. Pr. Grandke.	—	—	—	—
W kościele dawn. XX. Domin.	- Pracb. Stamm.	—	—	—	—	—
W kośc. Sióstr miłosierdzia	Kleryk Wawrowski.	—	—	—	—	—
W kośc. ewaniel. S. Krzyża	Superintend. Fischer.	Pastor Friedrich.	8	8	3	1
W kośc. ewaniel. S. Piotra	R. Kons. Dr. Siedler.	—	1	1	—	1
W kościele garnizonowym	Kazn. dyw. Niese.	—	2	—	2	1
Dnia 14. Czerwca	Mis. Graf.	—	—	—	—	—
Ogółem	21	16	15	10	6	